

CSR - nowa jakość działania firm

Do niedawna w Unii Europejskiej obowiązywała koncepcja społecznej odpowiedzialności organizacji (*corporate social responsibility* – CSR), według której przedsiębiorstwa w swojej działalności dobrowolnie uwzględniały problematykę społeczną ekologiczną (dobrowolność, rozumiana, jako przywilej, nie zobowiązanie, czy przymus). W nowej koncepcji społeczna odpowiedzialność określa się, jako odpowiedzialność przedsiębiorstwa za jego wpływ na społeczeństwo. W koncepcji tej chodzi o to, aby zachować równowagę pomiędzy interesem przedsiębiorstwa, a interesem społecznym. Dobrobyt przedsiębiorstwa nie może stać w sprzeczności z oczekiwaniami społecznymi. Można pokusić się o stwierdzenie, że CSR to inicjatywa obywatelska przedsiębiorstwa, która zaspakaja potrzeby społeczne. CSR to dynamiczny proces, który wyzwała w przedsiębiorstwach kreatywność, czego objawem są innowacyjne rozwiązania zaspakajające potrzeby społeczeństwa. Przedsiębiorstwo, które nie nadąża za zmianami zachodzącymi w otoczeniu, skazuje się na niebyt. CSR wpisane w wizję i misję przedsiębiorstwa, świadczy o jego dalekosięczności. Takie przedsiębiorstwo wie, co robić i jak to robić, a wytworzone przez nie produkty i usługi zaspakajają nie tylko podstawowe potrzeby klientów, zaspakajają także szeroko rozumiane potrzeby społeczne, a wówczas CSR nie jest ideą fixe. CSR najlepiej się spełnia, kiedy przedsiębiorcy i społeczność (jej reprezentanci np. samorządy i organizacje pozarządowe) potrafią się porozumieć, skupić uwagę na tym, co łączy, a nie na tym, co

dzieli. W korporacjach CSR ewaluowała od filantropii po świadome planowanie strategii zachowań społecznie odpowiedzialnych. Korporacje dość szybko zrozumiały, że partycypowanie zachowania społecznie odpowiedzialne to dobra inwestycja na przyszłość. To także sposób na uzyskanie „rozgrzeszenia” ze strony społeczności, za zachowania dotąd - świadomie, bądź nie - społecznie nieakceptowane. To sposób na zjednywanie sobie społeczności na czas, kiedy przyjdzie się firmie zmierzyć z kryzysem.

Tak, więc podstawowym założeniem CSR jest odpowiedzialne i etyczne postępowanie biznesu względem wszystkich grup społecznych, na które wpływa poprzez swoją działalność, z możliwie największym poszanowaniem środowiska przyrodniczego. Podstawową cechą odpowiedzialności społecznej jest dążenie organizacji do uwzględnienia kwestii społecznych i środowiskowych w procesach decyzyjnych oraz ponoszenia odpowiedzialności za wpływ podejmowanych przez nią decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko. Odpowiedzialny biznes poszukuje synergii pomiędzy trzema obszarami funkcjonowania przedsiębiorstwa: ekonomicznym, środowiskowym i społecznym.

Abym sprostać wyzwaniu nakreślone w koncepcji zrównoważonego rozwoju potrzebny jest konsensus wszystkich uczestników rynku, dotyczący stanowienia i przestrzegania norm i standardów w zakresie dalszego eksploataowania środowiska naturalnego i życia społecznego. Zrównoważony rozwój oznacza takie postępowanie ludzi i organizacji, aby dla

przyszłych pokoleń pozostawić naszą planetę w stanie lepszym niż znajduję się dziś.

W Polsce koncepcja odpowiedzialności społecznej biznesu, albo społecznie odpowiedzialnej organizacji rozwija się od kilkunastu lat. Jednym z pierwszych ośrodków akademickich, który zaczął zajmować się tą tematyką była Akademia Leona Koźmińskiego. Najbardziej znaną organizacją pozarządową, która promuje CSR i wspiera jego rozwój, a także edukuje studentów, prowadzi badania, realizuje projekty z firmami partnerskimi, jest powstałe w 2001 roku Forum Odpowiedzialnego Biznesu, które od 2002 roku wydaje publikację pn. *Odpowiedzialny biznes w Polsce. Dobre praktyki*. Kolejne edycje tego raportu pokazują, jak dynamicznie przez ostatnie lata rozwija się w Polsce rynek CSR.

W województwie warmińsko-mazurskim pierwszą organizacją, która zajęła się popularyzowaniem koncepcji CSR był Region Warmińsko-Mazurski NSZZ „Solidarność”, który obecnie wraz z Fundacją „Instytut Społecznej Odpowiedzialności Organizacji” i Bułgarską Izbą Branżową Przemysłu Maszynowego realizuje projekt pn. *Wymiana dobrych praktyk w obszarze CSR branży maszynowej z Polski i Bułgarii. Przewodnik dobrych praktyk*. Głównym celem projektu jest upowszechnienie wśród organizacji pracowników i pracodawców branży elektromaszynowej województwa warmińsko-mazurskiego dobrych praktyk z obszaru zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie bezpiecznych i dobrych warunków pracy poprzez zawiązanie sieci współpracy i wypracowanie modelu skutecznego

upowszechniania rozwiązań CSR w oparciu o doświadczenie Bułgarskiej Izby Branżowej (modelu skierowanego do wdrożenia wśród przedsiębiorców i zarządzających z branży elektromaszynowej). Główne gałęzie przemysłu elektromaszynowego w Polsce to m.in. przemysł maszynowy, precyzyjny, elektrotechniczny. Modernizacja tego rodzaju przemysłu wymaga wysokich kwalifikacji zawodowych, efektywnego zarządzania potencjałem pracowników, bezpiecznych warunków pracy i wdrożenia nowego podejścia w zakresie zrównoważonego rozwoju. Firmy z branży elektromaszynowej potrzebują rozwiązań, które umożliwią im wdrożenie inwestycji zgodnie ze zrównoważonym rozwojem.

Według danych WUP Olsztyn (2011r.) branża przemysłowa rozwija się, generuje 12, 1% nowych miejsc pracy, przychody w V.2011 roku wzrosły o 18, 4%, a wydajność pracy I zatrudnionego wzrosła o 13, 6% w stosunku do V.2010 roku. Szeroka promocja CSR, rozumiana, jako zachęta do poznawania i porównywania przez przedsiębiorców modeli i dobrych praktyk w zakresie CSR powinna pobudzić procesy innowacyjne w przedsiębiorstwach. Korzyści dla interesariuszy

z tytułu udziału w projekcie to m.in. nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami uczestniczącymi w projekcie, a także skuteczniejsze promowanie CSR w województwie warmińsko-mazurskim, w którym CSR jest mało wykorzystywane, jako czynnik sukcesu rynkowego, stanowiący o konkurencyjności i potencjale rozwoju firm.

Ogólnie znajomość rozwiązań CSR dotyczących dbania o zatrudnienie i warunki pracy deklaruje 38, 7% (PKPP Lewiatan 2010 rok – kraj). Według rankingu Odpowiedzialnych Firm z 2010 roku na siedemdziesiąt firm tylko dwadzieścia uczestniczących w badaniach było z Polski, w tym żadna z województwa warmińsko-mazurskiego. 40% firm rozmawia z pracownikami o etyce biznesu, tylko 20% firm posiada strategię CSR (PARP 2010).

Realizowany przez Region Warmińsko-Mazurski NSZZ „Solidarność” wraz z Fundacją „Instytut Społecznej Odpowiedzialności Organizacji” i Bułgarską Izbą Branżową Przemysłu Maszynowego projekt powinien zdecydowanie te statystyki poprawić.

Dr Zygmunt Mietlewski

BIURO PROJEKTU

„Wymiana dobrych praktyk w obszarze CSR branży maszynowej z Polski i Bułgarii. Przewodnik wdrażania społecznej odpowiedzialności”

Region Warmińsko-Mazurki

ul Głowackiego 28, pokój 212 (II piętro), tel./fax: 89 521 39 58
e-mail: biuro@partnerstwo.net | www.partnerstwo.net; www.efs.gov.pl